

Управління культури, національностей та релігій
Миколаївської облдержадміністрації

Обласна бібліотека для дітей ім. В. О. Лягіна

Випуск 4

У КНИЖКОВИЙ СВІТ разом з УІК

Інформаційний список літератури
для учнів 5 – 9 класів

Миколаїв, 2024

016:821
Ч 69

Укладач В. Є. Щербак

Літературний редактор В. С. Тарасова

Відповідальна за випуск Т. А. Жайворонок

У книжковий світ разом з УІК: інформ. список літ. для уч. 5 - 9 кл. / Миколаївська обл. б-ка для дітей ім. В. О. Лягіна ; уклад. В. Є. Щербак. – Миколаїв, 2024. – 28 с. – («Читачі за любки читають нові книжки» Вип. 4.)

У виданні представлено джерела інформації для середнього та старшого шкільного віку, які бібліотека одержала у IV кварталі від Українського інституту книги.

Друзі!

Книжка була, є і завжди буде найкращим подарунком бібліотеці та її читачам. А якщо вона ще й нова... Поява в бібліотеці нових книг – це завжди радісна подія для читачів. Адже за кожною книжковою обкладинкою живе цілий світ, людські долі, історії, кожна сторінка – нові знайомства,

зустрічі, переживання. А коли нові книжки отримують користувачі дитячої бібліотеки, то це подвійне задоволення та радість, бо вогник допитливості, який жевріє у дитячих серцях, безумовно, можуть розпалити добрі, мудрі та повчальні книжки. Незалежно від того, чи ви палкий прихильник читання, чи просто любите переглядати книжки з горнятком какао, чи стежите за новими пресрелізами.

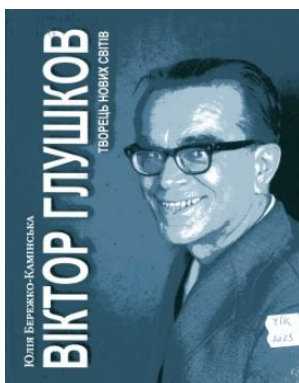
Читання книжок сприяє єднанню українського народу, формуванню нашої ідентичності, збереженню культурно-мовної спадщини держави. Читання є дуже важливим у час миру і добробуту, але ще важливішим – у часи випробувань, які випали на нашу долю через війну. Книжки можуть стати нашим захистом і нашою зброєю, друзями і порадниками, вчителями і лікарями, тому що нові книжки відображають тренди сучасності, відкривають нових авторів і пропонують свіжі погляди на світ.

Приємний подарунок – новенькі книги – наприкінці 2023 року, вам, читачі, зробив Український інститут книги. Новинки вже поповнили фонд Миколаївської обласної бібліотеки для дітей ім. В. О. Лягіна. Кожен із вас знайде серед новинок: історичні романи, трилери, драми, книги про знаних і відомих людей України. Широко представлена література про те, що болить кожному українцю – війну, зокрема – це твори ветеранів, а також тих, хто нині воює у лавах ЗСУ.

Познайомитися з цими творами допоможе інформаційний список, який підготували працівники бібліотеки. Список включає науково-популярну та художню літературу. Розрахований на читачів середнього та старшого шкільного віку, а також він стане в нагоді дорослим читачам.

Тож чекаємо на перших читачів новинок у бібліотеці!

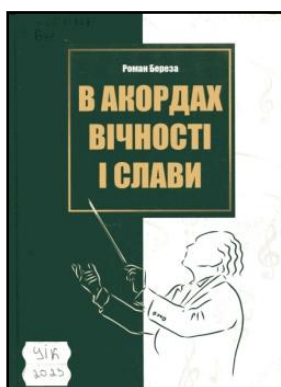
Науково-популярна література

Бережко-Камінська Ю. Віктор Глушков – творець нових світів / Ю. Бережко-Камінська. – Київ : Саміт - Книга, 2023. – 272 с. : іл., фот.

Книгу присвячено життю і професійній діяльності вченого, який залишив глибокий та неповторний слід в історії математики, кібернетики та обчислювальної техніки, був засновником і директором відомого на весь світ Інституту кібернетики в Києві, стояв біля витоків створення комп'ютерів та Інтернету.

Для читачів старшого шкільного віку.

Бережа Р. В акордах вічності і слави / Р. Бережа. – Львів : Априорі, 2023. – 408 с.

У книзі в доступній формі подано біографічні дані, змальовано життєвий і творчий шлях плеяди відомих митців України. Композитори, диригенти, музиканти-виконавці й майстри хореографії – усі вони постануть перед читачем із збереженням історичних реалій їхнього життя, творчості та суспільно-громадської діяльності.

Для читачів старшого шкільного віку.

Бережа Р. Духовна велич України / Р. Бережа. – Львів : Априорі, 2023. – 440 с. : іл.

У книзі подано біографічні дані, описано життєвий і творчий шлях видатних письменників, співаків, артистів театру і кіно, які власним життям і творчістю збагатили скарбницю вітчизняного і світового мистецтва.

Для читачів старшого шкільного віку.

Білінський В. Герої України : іст. трилогія / В. Білінський ; упоряд. А. Бережина. – Київ : Міжнар. ін.-т українознав. студій, 2023. – 512 с. : іл.

Автор історичної трилогії розвінчує упереджену фальсифікацію біографій Н. Махна, Р. Шухевича та О. Береста московською тоталітарною системою. У книзі також публікується автобіографічний розділ автора.

Для читачів старшого шкільного віку.

Бура Д. М. Місто-герой Харків. 28 історій незламності / Д. М. Бура. – Харків : Орбіта, 2023. – 352 с.

У книзі зібрані історії 28 осіб, які стояли за Харків та область. Звісно, 28 історій – це не весь Харків, і це не єдині люди, що наближали перемогу. Їх набагато більше. Окупанти недооцінили готовність армійців до оборони. І ще більше недооцінили громадянське населення, що не терпить примусу до братства за допомогою важкої зброї. Відстояти Харків і врятувати його від окупації та «руського мира» вдалося завдяки тому, що всі об'єдналися. Харківці боролися за своє місто. Саме тому Харків вистояв.

Для читачів старшого шкільного віку.

Бушуєв Д. Історія нескорених. Україна на захисті європейської цивілізації / Д. Бушуєв. – Київ : КЛЮ, 2023. – 248 с.

Ця книжка розкриває ключові події українсько-російських взаємин протягом XIII – початку XXI століть, даючи відповіді на питання, коли відбулося цивілізаційне розходження між майбутніми українцями та росіянами, чому Росія стала антиєвропейською державою і як сформувався російський ексепціоналізм, що неодмінно входив у конфронтацію з ідеєю вільної та суверенної України.

Для читачів старшого шкільного віку.

Васіна З. Вбрання Київської Русі / З. Васіна. – Київ : Мистецтво, 2023. – 112 с. : іл.

У виданні представлено одну з найяскравіших сторінок історії українського національного вбрання, а саме – костюми доби Київської Русі. Автор книжки, дослідниця українського історичного вбрання, презентує реконструкції одягу цієї золотої епохи в історії України в усьому її розмаїтті. Подає опис вбрання всіх верств тогочасного суспільства та підкріплює його власним ілюстративним матеріалом.

Для читачів середнього та старшого шкільного віку.

Венгринюк Х. Ловці світла : історії українських художників / Х. Венгринюк, Є. Завалій, М. Дупешко ; іл. Ю. Мархшуд. – Чернівці : Книги–ХХІ, 2023. – 40 с. : іл.

Видання для всієї родини. Розповідає про життєвий шлях і творчість видатних українських митців: І. Репіна, А. Куїнджі, М. Пимоненка, М. Івасюка, О. Мурашка, М. Примаченко, та багато інших відомих українських художників. Демонструє деякі їхні картини із вказівкою, в

яких саме українських музеях вони зберігаються. Книжка занурює у світ мистецтва, знайомить із його течіями та виховує естетичне бачення.

Войцехівська С. Варто спробувати! Роздуми про волонтерство / С. Войцехівська ; худож. Н. Грищенко. – Харків : Читаріум, 2023. – 96 с. : іл.

Авторка Саша Войцехівська легко та зрозуміло пояснює, хто такі волонтери і які цінності та навички потрібні для цього виду роботи. Вона також розповідає про те, як кожна дитина може стати частиною позитивних змін у світі через власну активну участь.

Для читачів молодшого та середнього шкільного віку

Воробйова О. Рани землі Бучанської : місто-герой Буча / О. Воробйова. – Київ : АртЕк, 2023. – 384 с. : фот.

До збірки увійшли нариси, роздуми, свідчення очевидців про трагічні події в Бучанському районі Київської області та його околицях під час вторгнення російських військ на територію України.

Для читачів старшого шкільного віку.

Гирич І. Сіячі. Українські інтелектуали, які пробудили ідею незалежності / І. Гирич. – Київ : КЛІО, 2023. – 2023 с.

Ця збірка інтелектуальних біографій десяти визначних українських істориків – мислителів другої половини XIX – початку XXI століть, які підготували ідейні основи для здобуття Незалежності нашою державою та розвивали національну державницьку думку в часи російської окупації України – від російської імперії до СРСР. Автор розповідає про історіософський внесок в українську суспільно-політичну думку М. Грушевського, О. Бочковського, В. Липинського, В. Антоновича, О. Кониського та багатьох інших.

Для читачів старшого шкільного віку.

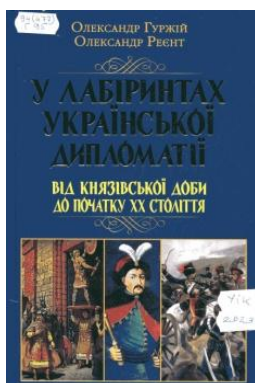
Григоренко К. О. Ізюм. Зруйнований, але не скорений : [хроніка окупації] / К. О. Григоренко. - Харків : Фоліо, 2023. - 224 с.

Автор – професійний журналіст – створив хроніку окупації Ізюму 2022 року. Рядок за рядком розгортається реальна історія міста та його мешканців. Читачі дізнаються про дії місцевої влади у період воєнного стану, проблеми забезпечення життєдіяльності міста, які почалися з перших днів повномасштабного вторгнення, про трагедії людей. У книжці зібрані розповіді очевидців, інтерв'ю з керівниками місцевих органів,

газетні статті, дописи з соцмереж, оголошення – документальні свідчення щоденної боротьби за життя в окупованому місці.

Для читачів старшого шкільного віку.

Гуржій О. І. У лабіринтах української дипломатії. Від князівської доби до початку ХХ століття / О. І. Гуржій, О.П. Реєнт. – Київ : Арій, 2023. – 352 с. : іл.

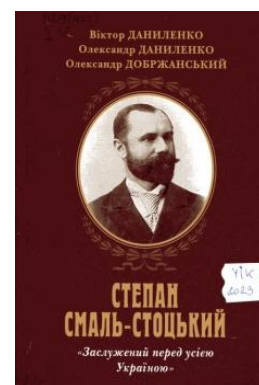
У книзі розглянуто історію українських дипломатичних відносин із різними державами впродовж тривалого періоду, починаючи від часів Київської Русі й завершуючи добою Української держави Павла Скоропадського й Української Народної Республіки. Основну увагу приділено внутрішнім і зовнішнім чинникам, які визначали особливості української дипломатії.

Для читачів старшого шкільного віку.

Даниленко В. М. Степан Смаль-Стоцький. «Заслужений перед усією Україною» / В. М. Даниленко, О. В. Даниленко, О. В. Добржанський. – Київ : Парламентське вид-во, 2023. – 336 с. : фот.

У книзі автор висвітлює життя і діяльність академіка С. Й. Смаль-Стоцького, відомого українського культурного й громадсько-політичного діяча, педагога, видатного ученого-славіста, який зробив вагомий внесок у розвиток української філології, літературознавства та історії.

Для читачів старшого шкільного віку.

Демська О. М. Українська мова. Подорож із Бад-Емса до Страсбурга : / О. М. Демська. – Харків : Віват, 2023. – 304 с. : іл. – (Актуальна тема).

Ориша Демська в своїй книзі розповідає про зародження й розвиток української мови від індоєвропейської прамови до наших днів, її взаємодію з іншими мовами, історію взаємозбагачень, непримириме протистояння з російською мовою. Доступно розповідається про формування української державності і національної ідентичності через мову і завдяки мові.

Для читачів старшого шкільного віку.

Єремєєв П. Міфи та фейки з історії України. 33 спростування / П. Єремєєв. – Харків : АССА, 2023. – 144 с. : іл. – (Читай та відкривай).

Історія сповнена міфів та фейків. Якісь із них виникли випадково, інші були створені, щоб заперечити існування українців як окремої нації. Настав час дізнатися справжню історію,

яка захопить та зруйнує застиглий набір стереотипів. У книжці ви прочитаєте, чому запорозькі козаки цікавіші за спрощений образ селян-утікачів; чи правда, що паризький аеропорт названий на честь українця; чи існує золото Полуботка; хто ж створив Велесову книгу та ще багато іншого! 33 спростування, які змінять ваш погляд на історію.

Для читачів середнього шкільного віку.

Іваницька Я. Війна очима киянки. Рік перший. Лютий / Я. Іваницька. – Київ : Саміт–Книга, 2023. – 420 с. : іл.

Ця книга, про життя цивільних людей під час повномасштабного вторгнення. Основою книги стали щоденникові записи авторки про спробу штурму столиці, життя воєнного Києва, блекауту та ракетні обстріли, а головне – те, як змінювалося внутрішнє «я» киян під тиском обставин. Тут – про людей, події, ідеї, думки, переживання, культуру, театр і навіть гумор в умовах війни. Тут – про

життя киян, всупереч поставленому завданню його знищити!

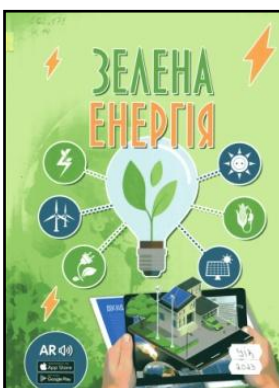
Для читачів старшого шкільного віку.

Імена України. 100 митців ХХ століття / уклад. С. І. Побожій. – Суми : Унів. Кн., 2023. – 244 с. : іл.

У книзі представлена творчість українських художників від часів Київської Русі до ХХІ ст., які залишили яскраву сторінку в історії українського образотворчого мистецтва. Ілюстрації дають уявлення про стилістику творів, їх тематичне і технічне розмаїття, а біографічні відомості розширюють наші знання про діяльність митців. Широка палітра висловлювань щодо творчості чи особистості художника показує неоднозначність їх сприйняття й інколи суперечить усталеній думці.

Для читачів старшого шкільного віку.

Казанська О. Зелена енергія / О. Ю. Казанська ; худож. М. Ласійчук. – Київ : Вид-во «Фастбінд Україна», 2023. – 64 с. : іл.

Ця книга прийде вам на допомогу та надасть відповіді на багато запитань. А прості експерименти допоможуть зрозуміти, як використовувати безкоштовні види енергії ефективно та з користю для людини та світу.

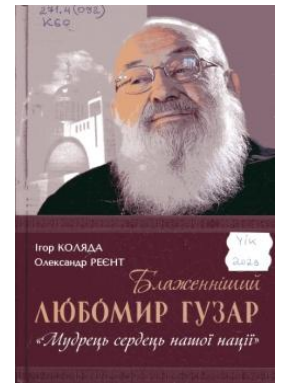
Для читачів середнього шкільного віку.

Коляда І. А. Блаженніший Любомир Гузар: «Мудрець сердець нашої нації» / І.А. Коляда, О.П. Реєнт. – Київ : Парламентське вид-во, 2023. – 440 с. : фот.

У книзі вперше у науково-популярному стилі з використанням широкого кола джерел та літератури висвітлено етапи життя, церковної та громадської діяльності митрополита УГКЦ Блаженнішого Любомира. Зокрема дитячі та шкільні роки, нацистську окупацію західноукраїнських земель, роки навчання і еміграції у США, діяльність в Україні, як очільника УГКЦ, і як кардинала – емерита.

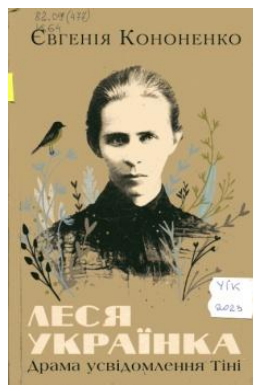
Для читачів старшого шкільного віку.

Кононенко Є. Леся Українка. Драма усвідомлення : есе / Є. Кононенко. – Львів : Вид-во Анетти Антоненко, 2023. – 144 с. : фот.

Її життя і творчість для більшості українців досі terra incognita, як і драматургія канонічної Лесі Українки, що співмірна із шедеврами Шекспіра. Автор книги Євгенія Кононенко не лише досліджує драматургію Лесі Українки крізь призму юнгіанського психоаналізу, але й допомагає читачам розгледіти реальну жінку – Ларису Косач.

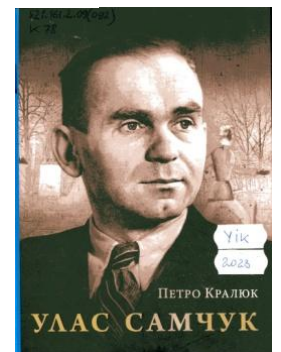
Для читачів старшого шкільного віку.

Кралюк П. Улас Самчук / П. Кралюк. – Харків : Орбіта, 2023. – 128 с.

Книга знайомить з життєвим і творчим шляхом визначного українського письменника Уласа Самчука.

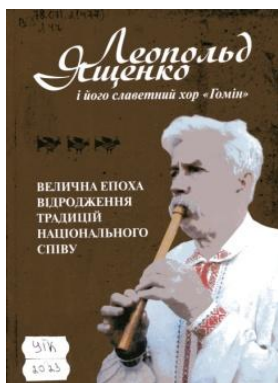
Для читачів старшого шкільного віку.

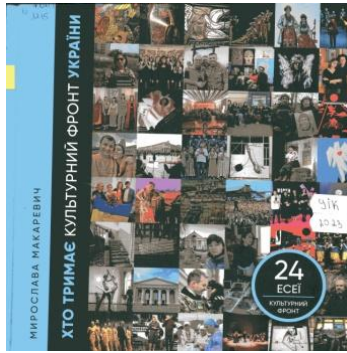

Леопольд Яценко і його славетний хор «Гомін» - велична епоха відродження традицій національного співу : зб. спогадів і матеріалів / упоряд. Л. Орел ; А. Сериков. – Київ : Міжнар. ін.-т українознав. студій, 2023. – 512 с. : іл.

Видання цієї книги приурочене до 50-річчя етнографічного хору «Гомін» та до 95-річчя від дня народження керівника хору Леопольда Яценка. Збірка складається з п'яти розділів, до неї увійшли публіцистичні статті самого керівника хору, його співаків, інших авторів, добірка авторських пісень та обробок народних пісень Л. Яценка, інтерв'ю та публікації з періодичних видань.

Для читачів старшого шкільного віку.

Макаревич М. Хто тримає культурний фронт України / М. Макаревич. – Київ : Агенція «ІРІО», 2023. – 108 с. : іл.

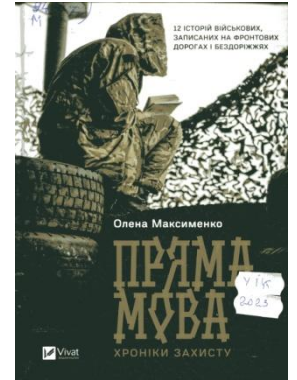
У книзі зібрано 24 інтерв'ю з сучасними українськими культурними діячами, які продовжують працювати задля наближення нашої Перемоги.

Для читачів старшого шкільного віку.

Максименко О. С. Пряма мова. Хроніки захисту / О. С. Максименко ; худож. Є. Варава. – Харків : Віват, 2023. – 304 с. : іл. – (Історія і політика).

Герої історій у цій книжці підібрані так, щоб максимально широко показати, наскільки різні люди встали на захист країни. Різні верстви населення, приналежність до політичних таборів (чи їх відсутність); різні віросповідання, минуле, професії та світогляд. Це українці й іноземці, чоловіки й жінки, кадрові військові, які воюють з 2014 року, і вчорашні «гіпстери», які взяли до рук зброю і кардинально змінили спеціальність.

Для читачів старшого шкільного віку.

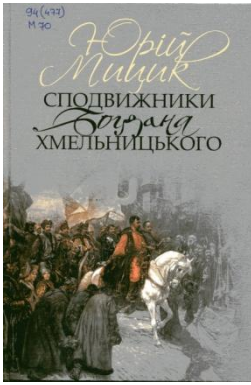

Марія Примаченко. Строката доля: меморіальна збірка : [із фондової колекції Нац. музею нар. архітектури та побуту України] / Нац. музей нар. архітектури та побуту України, Фондація Героя України, Академіка Петра Тронька, Міжнар. ін-т українознав. студій; упоряд.: О.Т. Старак-Повякель, А. Сєриков. - [Б. м.] : Вид. дім журн.

«Пам'ятки України», 2023. - 432 с. : кол. іл. - (Біб-ка журн. «Пам'ятки України» ; кн. 159).

Життя й творчість Марії Примаченко (1909-1997) – строкатий вир сонячних і підземних барв, таїну яких розгадує кожне нове покоління ХХ і подальших століть. Наївний стиль надався народній художниці не лише для малювання розцяцькованих рослин і звірів, а й для творення глибоких алегорій. Інколи яскрава дитинна маска твору приховує жаскі образи минулого: чорна мавпа анімалізує сталінські репресії, лісова птаха – матір-одиначку в повоєнні роки, а сумний розкритий кінь – чекання коханої людини з війни. Ця книга наближує і тернисту долю українського генія, і воєнну сучасність мистецького спадку та улюблених онуків Марії Примаченко, і перлини з фондової колекції Національного музею народної архітектури та побуту України, які публікуються вперше.

Для читачів середнього та старшого шкільного віку.

Мицик Ю. Сподвижники Богдана Хмельницького / Ю. Мицик. - Київ : КЛІО, 2023. - 248 с.

Відомий історик Юрій Мицик на основі широких архівних матеріалів відтворив захопливі життєписи найближчих соратників Богдана Хмельницького. Гетьман-державотворець спирався на плеяду сподвижників із козацької старшини, які допомагали йому організувати народ на боротьбу проти загарбників. Ці люди походили з різних соціальних верств і відіграли різні ролі у драматичній історії становлення Гетьманщини – хтось проявив себе насамперед у військовій справі, інші – як дипломати, правники, господарники. Дехто з них промайнув на історичному небосхилі яскравим метеором, залишивши про себе лише згадку в хроніці тих подій, хтось залишився в історії нашої держави та пам'яті народу на довгі століття. З цієї книги ви дізнаєтесь про – Івана Виговського, Филона Гаркушу, Максима Кривоніса, Тиміша Носача, Тиміша Хмельницького, Гарасима Яцкевича та багатьох інших.

Для читачів старшого шкільного віку.

Міфи і таємниці останнього гетьмана України : з нагоди 150-річчя Павла Скоропадського / упоряд. М. В. Томенко [та ін.]. – Київ : Креативна агенція «Артіль», 2023. – 384 с. : іл.

Видання присвячене життю і діяльності останнього Гетьмана всієї України – Павла Петровича Скоропадського та огляду головних історичних здобутків і уроків доби Української Держави (29 квітня – 14 грудня 1918 рр.). У книзі вміщено фрагменти спогадів, статей та інтерв'ю самого Павла Скоропадського та його доньок Єлизавети й Олени.

Для читачів старшого шкільного віку.

Морозенко М. М. Наші звичаї і традиції / М. М. Морозенко. – Київ : Агенція «ІРІО», 2023. – 208 с. : іл.

Українські традиції та звичаї вражають своєю різноманітністю, глибоким змістом та унікальністю. Час летить швидко, і ми втрачаємо зв'язок з нашим минулим. Багато сучасних українців не розуміють, що означають слова, такі як: «сніп» і «стіг». А тим більше, як це виглядає. Дехто не знає, коли щедрують, а коли засівають. І що саме потрібно говорити людям, які приходять щедрувати чи колядувати. Саме тому у цій книзі розповідається про цікаві та яскраві українські святкові традиції.

Для читачів середнього та старшого шкільного віку.

Пустиннікова І. Пінзель. Фантазія на тему біографії / І.

Пустиннікова. – Харків : Бібколектор, 2023. – 128 с. : іл.

Ця книжка, спроба автора розповісти про найвидатнішого скульптора епохи рококо на українських теренах – Йоганна Георга Пінзеля. Біографія майстра – суцільна загадка. Невідомо, коли він народився і де саме, яким було його справжнє прізвище, і в кого він навчався ремесла, чому прибув у тогочасну Річ Посполиту. Навіть дата смерті – це припущення істориків та мистецтвознавців. Проте життя геніального митця невіддільне від його творинь. Більшість його художнього спадку знищено в радянські часи, та навіть те, що дійшло до нас, вражає.

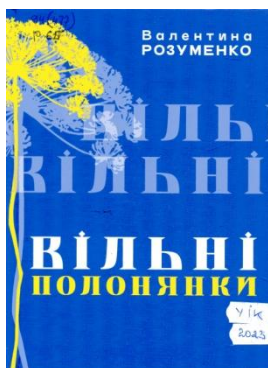
Для читачів старшого шкільного віку.

Ричка В. Ярослав Мудрий. «Великий князь, син Володимирів» / В. Ричка. – Київ : Парламентське вид-во, 2023. – 272 с. : іл.

Представлений у цій книзі життєпис діяльного і успішного сина Володимира Великого виписано на документальній основі, яку становлять вітчизняні літописні й агіографічні твори, візантійські і західноєвропейські хроніки. Автор прагнув укласти не тільки і не скільки досконалу біографію цієї неоднозначної особистості, скільки досягнути феномен історичних і культурних явищ тієї неповторної епохи.

Для читачів старшого шкільного віку.

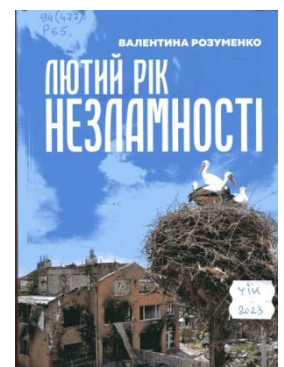
Розуменко В. Вільні Полонянки / В. Розуменко. – Київ : ТОВ Ваш автограф, 2023. – 360 с.

Книга базується на реальних фактах та свідченнях жінок-патріоток із Донбасу, які відбували незаконне покарання в катівнях за свої проукраїнські позиції та допомогу нашим спецслужбам у боротьбі з окупантами й колаборантами.

Для читачів старшого шкільного віку.

Розуменко В. Лютий рік незламності / В. Розуменко. – Київ : Креативна агенція «Артіль», 2023. – 400 с. : іл.

Це книга реалістичних, доленосних історій очевидців, які перебували в окупації під час воєнних злочинів широкомасштабної збройної агресії росії проти України. Оповіді героїв, які пережили жорстоку окупацію, голод, холод, втрату рідних – це свідчення представників нескореного народу про масові звірства рашистів, які обстрілювали і бомбардували наші міста й села. Та попри все, герої книги не втрачають віру в ЗСУ і надію на нашу Перемогу.

Для читачів старшого шкільного віку.

Сас П. Гетьман Сагайдачний – бич Господній московитів / П. Сас. – Київ : КЛЮ, 2023. – 360 с. : іл.

Темою книжки є значущі бойові звершення запорозького гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного, якими він уславився на морі і на суходолі. Основну увагу приділено докладному висвітленню бойових дій війська П. Сагайдачного під час польсько-московської війни 1617–1618 рр. Розкрито стратегію і тактику боротьби українських козаків із московитами, зокрема на прикладах масштабних бойових рейдів підрозділів П. Сагайдачного.

Для читачів старшого шкільного віку.

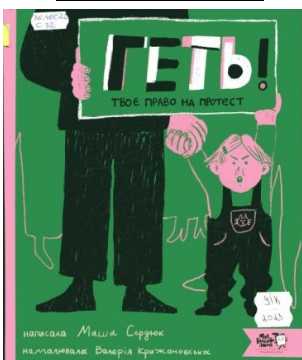
Семенюк С. Визначні діячі українського походження: Державні та релігійні діячі, політики, військові / С. Семенюк. – Львів : Літ. і мистец., 2023. – 792 с.

Ця книга має на меті категорично спростувати недолугий фейк російської та німецької історіографії про «нездатність української нації до процесів державотворення». Особливістю цього дослідження є те, що воно стосується не лише теренів України, росії та Білорусі. Адже українська діаспора була і до сьогодні, в більшості випадків, присутня в Польщі, Словаччині, Чехії, Угорщині, Австрії, Німеччині, Румунії та інших країнах. Тому багато біографій у цій книзі викличуть не тільки зацікавлення, а й щире здивування в читачів.

Книга стане в нагоді всім, хто цікавиться історією України.

Сердюк М. Геть! Твоє право на протест / М. Сердюк ; худож. В. Крижановська. – Київ : Моя книжкова полиця, 2023. – 128 с. : іл. – (Круті знання для пізнання).

Ця книжка дає відповіді на важливі запитання. Чому суспільству потрібні протести? Чому вони є рушійною силою змін у державі? Чому важливо вміти казати «ні»? Як діти можуть виражати свою волю? Які бувають види протестів? Та ще чимало всього іншого, що потрібно знати про те, як влаштувати протест.

Для читачів середнього та старшого шкільного віку.

Скальський В. 160 днів Української Народної Республіки : / В. Скальський. – Київ : КЛЮ, 2023. – 160 с. : іл., мапи.

Ця книжка – про нетривалий, але насичений подіями та їхніми інтерпретаціями період в історії України – від 20 листопада 1917 року до 29 квітня 1918 року, упродовж якого існувала перша у XX столітті українська державність – Українська Народна Республіка. На основі історичних джерел у виданні

подано дещо відмінну від підручників версію історії УНР. Автор не лише розглядає перебіг політичного життя в УНР, а й звертає увагу на перехід України на григоріанський календар та середньоєвропейський час, похорони крутянців і жертв «горожанської війни», політичні арешти і вбивства, а також на інші, лише на перший погляд неважливі, події та процеси.

Для читачів старшого шкільного віку.

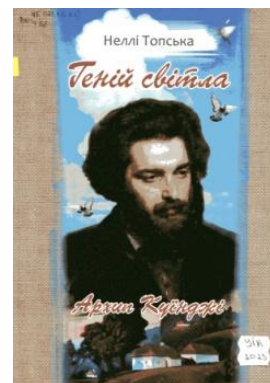

Ткач Г. Ручна-зручна розмова. Путівник жестовою мовою / Г. Ткач ; худож. І. Куценко ; пер. жестов. мовою О. Рибак. – Київ : Вид. дім «Маміно», 2023. – 120 с. : іл.

Цей розмовник, покликаний зменшити дистанцію між суспільством та людьми з порушенням слуху, підвищити інклюзію та інтегрувати людей, створити можливість діалогу через володіння спільною мовою. В дитячому віці бар'єри зрушити найлегше, тож цільова аудиторія цієї книги – діти та юнацтво, але вона стане в нагоді і дорослим.

Топська Н. Геній світла. Архип Куїнджі / Н. Топська. - Київ : ТОВ «КТБ «Альфа», 2023. - 64 с. : іл.

Книга розповідає про видатного художника Архипа Куїнджі, життя якого було не менш дивовижним, ніж його полотна, що начебто світяться зсередини. Творець своєї долі сам один у творчості – ці слова саме про Куїнджі, справжнього генія світла. Найбільшу славу митцю принесли ліричні українські пейзажі, що й через століття не втратили своєї вражаючої притягальної сили.

Для читачів середнього та старшого шкільного віку.

Троян С. Грані війни. Мережевий щоденник історика / С. Троян. – Київ : Ніка-Центр, 2023. – 272 с. : іл.

У мережевому щоденнику відомого українського історика Сергія Трояна відбилися рефлексії на значущі виклики, небезпеки і перебіг подій першого року повномасштабної російсько-української війни. Низка щоденних записів, викладених автором у мережі Фейсбук, присвячена конкретним захисникам України – військовим учителям, викладачам, науковцям. Дописи містять посилання на матеріали, оповіді, вірші тощо інших осіб, сприяють поглибленому розумінню всієї палітри героїчної боротьби українців...

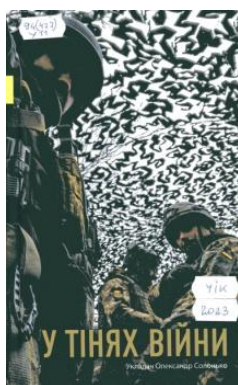
Для читачів старшого шкільного віку.

Туягіна Н. Мирослав Вантух і ансамбль Вірського. Національна легенда українського танцю / Н. Туягіна. – Київ : ФОРМ Мазур А. В., 2023. – 96 с. : іл.

Автор розповідає про життя і творчість керівника одного з найвідоміших танцювальних ансамблів світу. Більш як 40 років Мирослав Михайлович Вантух стоїть біля керма Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України ім. Павла Вірського, з яким проїхав більше 80 країн світу. У 2021 у межах святкування 30-річчя Незалежності України отримав із рук Президента України високу нагороду – знак «Національна легенда України».

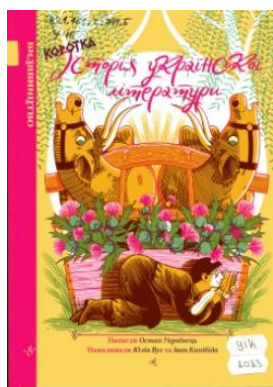
Для читачів старшого шкільного віку.

У тінях війни / І. Жалоба, О. Солонько, А. Флора ; упор. О. Солонько. – Харків : АССА, 2023. – 96 с. : іл.

Під цією обкладинкою зібрані есе та інтерв'ю бійців 241-ї бригади ТрО, які стали на захист Києва та Держави 25 лютого 2022 року. Їхні особисті історії та роздуми пропонують відповіді на питання, які зринули перед кожним громадянином України ще на початку цієї війни, а після повномасштабного вторгнення зробилися ще гострішими: «Що таке війна?», «За що я воюю?», «Чому Донбас став однією з головних арен зіткнення?», «Чи чекають на повернення України люди на окупованих територіях?», «Яку ми хочемо бачити повоєнну Україну?». Остаточні відповіді на ці питання може дати тільки майбутнє.

Для читачів старшого шкільного віку.

Українець О. Коротка історія української літератури : мальопис / О. Українець ; худож. : Ю. Вус, І. Кипібіда. – Київ : Вид-во Мальописів, 2023. – 80 с. : іл. – (Серія «мальописів»).

За сотні років свого існування українська література збрала велику палітру різних жанрів і форм. Існує багато способів говорити про неї, та жодного, який дозволив би викласти все потрібне на лічених десятках сторінок. Автор запрошує у галерею сотень текстів із різних епох, які чекають на сучасне прочитання і звитяжців, які розшифрують усе, що закладено в ілюстрації.

Для читачів середнього та старшого шкільного віку.

Шиманська А. 501 факт, який треба знати з ... історії України / А. Шиманська, А. Шиманський ; худож. Я. Мозіль. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. – 256 с. : іл.

Історія України від мамонтів до сьогодення у 501 факті? Чому б і ні?! Цікаві, важливі, часом кумедні, іноді трагічні, а найчастіше – доленосні: не всім цим фактам знайшлося місце у шкільних підручниках, але саме завдяки їм історія стає живою і динамічною. Яке українське місто згадує Гомер у своїй «Одіссейі»? Особистим знаком якого князя було зображення сучасного тризуба? Коли вперше в писемних пам'ятках згадано слово «Україна»? Хто з гетьманів був шанувальником кави? Відповіді на ці та інші питання знайдете на сторінках ілюстрованого довідника. Завдяки книжці минуле стає ближчим, а сучасне – зрозумілішим.

Для читачів середнього та старшого шкільного віку.

Щербак Ю. Вбити імперію зла. Росія - вічний ворог України / Ю. Щербак. – Київ : Дух і літера, 2023. – 296 с.

Загроза для України з боку російської федерації недооцінювалася багатьма українцями протягом останніх десятиліть. Такої помилки, зокрема, припускалося значне число представників інтелігенції. Одним із небагатьох, хто попереджав про російсько-українську війну ще задовго до її початку був Юрій Щербак. Книга «Вбити імперію зла» містить як тексти, написані протягом повномасштабної російсько-української війни, так і міркування автора щодо проблеми, які були опубліковані протягом останніх 30 років.

Для читачів старшого шкільного віку.

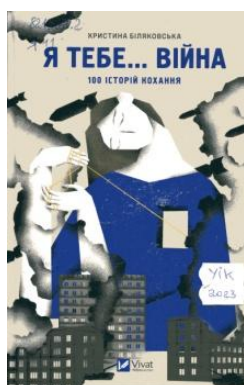
Художня література

Багряна А. Годинник Аріадни : роман-фентезі / А. Багряна ; іл. С. Мудрої. – Тернопіль : Навч. Книга - Богдан, 2023. – 216 с. : іл.

Що таке справжнє щастя – лише щасливе кохання чи все-таки щось більше?.. Такі питання ставить собі восьмикласниця Ельвіра Сковронська з Києва, яка таємно закохана в старшокласника Славка Рудюка, але не знає, як привернути увагу хлопця. Своєю найкращою подругою Еля вважає бабусю – відому актрису Аріадну Дукат, тож одного дня вирішує поїхати до неї, спитати поради. Вона живе на Лівому Березі, неподалік від станції «Лісова». Та дорогою до бабусі Еля отримує в метро загадковий пакунок – дивний годинник із тринадцятьма позначками – і потрапляє в іншу реальність... Що буде відбуватися далі, дізнаєтесь прочитавши книжку.

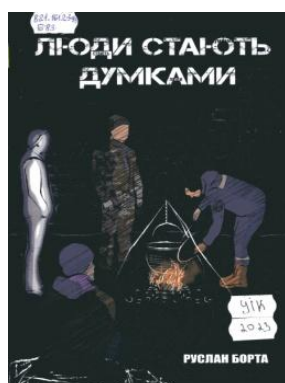
Для читачів старшого шкільного віку

Біляковська Х. Я тебе... Війна. 100 історій кохання : 25 історій про почуття, що допомагають перемагати темряву / Х. Біляковська ; худож. Є. Михайлусь. – Харків : Віват, 2023. – 224 с. : іл. – (Актуальна тема).

Війна безсила перед коханням. Воно з'являється попри все й дає силу заради кохання. Тоді можна пережити будь-що: полон, травмування, сотні кілометрів відстані, безсонні ночі. Вік, стать, страх стають просто словами, які не мають жодного значення. До цієї книжки ввійшли 25 історій проєкту «Я тебе...війна. 100 історій кохання» про реальних українок та українців, що зустріли або втратили одне одного під час війни. Історії про весілля після третього побачення, про розпис у лікарні без білої сукні й гостей, про очі-море, у які більше ніколи не зазирнути... Про силу кохання, що допомагає здолати темряву.

Для читачів старшого шкільного віку

Борта Р. Люди стають думками : повість з елементами містики / Р. В.Борта. – Київ : Ліра-К, 2023. – 224 с.

24 лютого росія розпочала повномасштабну війну проти України. Ця війна назавжди буде вписана в історію нашої держави. Але ж історія пам'ятає події, а не думки. А наші думки про цю війну залишаться з нами. Ця книга – збірка міркувань чотирьох персонажів, кожен із яких по різному зустрічає війну.

Для читачів старшого шкільного віку

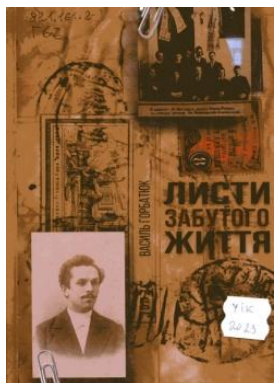
Винник Т. А. Моя мама схожа на Саскію : повість / Т. А. Винник. – Чернівці : Букрек, 2023. – 128 с. : іл.

Марійка – звичайна дівчинка, що переживає непрості часи: нова школа, складні стосунки з однолітками, що постійно виставляють її на посміховисько та цькують, перше кохання до Богдана, непорозуміння з матір'ю, яка зайнята проблемами дорослого життя та виживання у цьому складному світі. Тільки у мистецтві вона знаходить радість і задоволення: «Малювання – єдине заняття, де я відчуваю себе собою, вільною – free girl. Коли я малюю – все на світі для мене зникає. Залишається тільки аркуш паперу, пензель та фарби. А всі переживання, проблеми і всі мої вороги – зезають в іншому світі, реальному, в якому мені не дуже цікаво жити». У своїй книзі авторка висвітлює складні психологічні проблеми підліткового життя, підкреслює, що тільки повіривши в себе та свої сили, не тікаючи від проблем, можна змінити будь-яку ситуацію на краще. Марійка змогла вистояти у нелегких для себе обставинах: «Я зробила себе сама! І тому так солодко усвідомлювати цю подію, бо все, що сталося зі мною – це велика перемога у моєму житті». Як склалися далі обставини ви дізнаєтесь з цієї книжки.

Для читачів середнього шкільного віку.

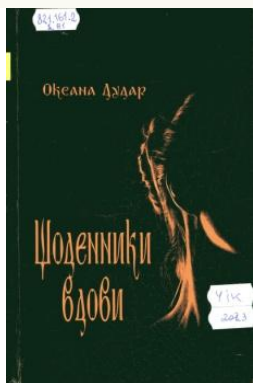
Горбатюк В. Листи забутого життя : роман / В. Горбатюк ; ред. В. Шовкошитий. – Київ : Укр. пріоритет, 2023. – 656 с.

Над цим твором автор працював понад десять років, досліджуючи різноманітні документи й публікації в архівах і часописах. В основу книги покладено біографію Павла Богацького – видатного українського письменника, редактора, видавця, літературознавця, військовика та пластуна. В романі також розповідається про багатьох інших, несправедливо забутих українців. Відтворюються різноманітні події майже столітньої протяжності в історії України, країн Західної Європи, Австралії й Америки. Роман складається з двох книг під одною обкладинкою і спільною назвою.

Для читачів старшого шкільного віку

Дудар О. Щоденники вдови / О. Дудар. – Київ : Саміт-Книга, 2023. – 144 с.

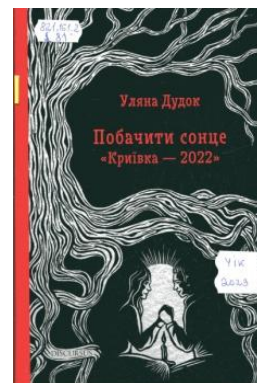
Цю книгу авторка присвятила своєму чоловікові, журналісту – Віктору Дудару, котрий загинув у перші миті російсько-української війни на Миколаївщині. Це, хронологічний опис подій протягом року, починаючи з першого дня повномасштабного вторгнення росії в Україну. Її героїня опиняється в незнайомому ворожому для себе світі війни, намагається пристосуватися до нових обставин.

Всі події які відбуваються переплітаються із спогадами з минулого життя.

Для читачів старшого шкільного віку.

Дудок У. Побачити сонце «Криївка – 2022» : іст. роман / У. Дудок. – Брустури : Дискурсус, 2023. – 176 с.

Режисер Сергій знімає фільм про життя та боротьбу вояків УПА за сценарієм своєї колишньої дівчини Анни, яка також є виконавицею головної ролі. Вони зустрілись на знімальному майданчику через десять років після завершення стосунків. Тож робота над фільмом покаже, чи охололи їхні почуття насправді. Під час зйомок стрічки група мандрує заходом України і знаходить таємничу карту, створену повстанцями, але... бракує її другої частини. Де ж вона і що зображено на мапі? А в одній із відвіданих криївок висить стара світлина, на якій Анна впізнає... саму себе. Але як таке можливо? Відповіді дівчина шукає у Гданську і Львові. Тим часом Сергій потрапляє на фронт, у саму гущу російсько-української війни. Ці події переплітаються із життям двох закоханих із «лісової» армії – Михайла та Анни, які разом із побратимами виборюють для своєї землі волю. Михайло очолює сотню легендарного куреня «Скажені». Що ж пов'язує цих людей і їхні долі? Щоб дізнатися, читайте захопливий історичний роман Уляни Дудок.

Для читачів старшого шкільного віку.

Задорожня М. За ким правда : роман / М. Задорожня. – Брустури : Дискурсус, 2023. – 192 с.

Щойно закінчилася Друга світова війна. Випускниця з маленького містечка Аліна – спочатку захоплена учениця, що попри труднощі не втрачає оптимізму і приймає на віру радянську пропаганду. Далі – замріяна абітурієнтка, мрії якої про освіту постійно натикаються на перешкоди. Врешті – вчителька у чужому селі, де переживає зміни і набуває досвіду. Багато речей доводиться їй переосмислити у вирі звичних і незвичайних подій. Особливий вплив на Аліну мають зустрічі із воїнами УПА, які сіють сумнів у тому, в що вона вірила дотепер. Та чи вдасться дівчині остаточно збагнути за ким правда? Дізнаєтесь прочитавши роман.

Для читачів старшого шкільного віку.

Захабура В. Принцеса зі старого маєтку : повість / В. Захабура ; іл. Г. Вергелес. – Київ : Портал, 2023. – 152 с. : іл.

Польська панночка Єва з братами живе у Вільні ХІХ століття. Одного дня батько повідомляє, що придбав маєток із цілим селом на українському Поліссі. З переїздом у їхньому житті більшає пригод і виникають складні запитання. Як так вийшло, що одні люди належать іншим? Чи кріпацтво дорівнюється рабству?.. Діти знайомляться з місцевими звичаями, пізнають культурне та релігійне

розмаїття, осмислюють соціальну нерівність і людську гідність. А ще – розгадують таємницю легендарного Мамая, що сягає корінням у козацьку історію краю.

Для читачів середнього шкільного віку

Іванцова М. Мир і війна. 25 людських історій : [зб. оповідань] / М. Іванцова. – Київ : ТОВ «Ваш автограф», 2023. – 312 с.

Це збірка оповідань про життя, правдиве, як воно є – з радіщами і печалями. Але навіть пишучи про важке, Міла Іванцова не вганяє читача в депресію, а навпаки – ніби підставляє йому плече. Історії дуже різні: про мирне життя та війну, проте всі вони добрі і людські. Про нас із вами.

Для читачів старшого шкільного віку.

Кіяновська М. Блискавка зустрічає воду і вітер : [зб. поезій] / М. Кіяновська. – Київ : Дух і літера, 2023. – 208 с.

Нова поетична книжка Маріанни Кіяновської – це не просто рефлексії на події сучасного стану війни росії проти України, а цілісне ліро-епічне полотно, глибоко закорінене в українській і світовій культурі від Вергілія і Шевченка – до пісень «Бітлз» і «Мертвого Півня». Видання побудоване як продовження попередньої збірки «Бабин Яр. Голосами», бо війна – щоразу війна, геноцид – щоразу геноцид, боротьба з ворогом і віра у перемогу – це завжди боротьба з ворогом і віра у перемогу, навіть якщо все, що у тебе є, – небо над головою, земля під ногами, ти сам, твій розум і твоє людське серце.

Для читачів старшого шкільного віку.

Климчук К. Літо, коли сонце стало чорним : повість / К. Климчук ; худ. О. Кондратенко. – Біла Церква : Час Змін Інформ, 2023. – 108 с.

Дитинство Жені переривається подією, яка назавжди змінила його життя. Аварія на Чорнобильській АЕС зриває з місця сотні тисяч людей. Його закрутило у вихорі евакуації, члени родини опинилися в різних місцях: діти – в піонерських таборах, батько ліквідував аварію на атомній станції, а мама чекала на всіх вдома. Життя і брехня, співчуття і зневага, взаємовиручка і лицемірство в країні, яку називали СРСР, автор передає через сприйняття одинадцятирічного хлопця. Хлопця, що прожив літо, коли сонце стало чорним.

Для читачів середнього шкільного віку.

Кралюк П. Десакралізація : оповідання / П. Кралюк. – Київ : Український пріоритет, 2023. – 248 с.

Фантастичні сюжети перипетії, огорнуті містичною атмосферою і пронизані таємничим духом минувшини, майстерно переплетеним зі світом сучасним, за участю неординарних історичних постатей, зокрема – М. Островського, Ф. Коріатовича, Ш. Петефі, І. Зріні та багатьох інших, яких оживив автор, зіштовхнувши поміж собою у вишуканих, дотепних діалогах, сповнених глибокими філософськими роздумами і тонким іронічним гумором.

Для читачів старшого шкільного віку.

Лис В. Максим Гонтар : роман / В. Лис. – Харків : Орбіта, 2023. – 416 с.

У романі переплітається історичне минуле й сучасність, індивідуальні людські долі представників різних поколінь і суспільно значущі процеси, вічні цінності та новітні технології. Головний герой – молодий інтелектуал-нонконформіст, історик, науковець і публіцист, справжній патріот, який не лише на словах відстоює свої принципи, а й власними вчинками доводить вірність прадавнім героїчним традиціям свого народу. Відносини батьків і дітей, пошук

свого місця в житті, розділене та нерозділене кохання, щира дружба й підступна зрада, пам'ять і забуття – ось далеко не повний перелік проблем і ситуацій, розв'язання яких розгортається на сторінках роману.

Для читачів старшого шкільного віку.

Манів Г. М. Викрадач почуттів : повість / Г. М. Манів; худож. А. Джанік'ян. – Київ : Вид-во РМ, 2023. – 264 с. : іл. – (Сучасний підлітковий роман).

Тарас, старший брат Костя, повернувшись із війни, ніяк не може адаптуватися до мирного життя. Йому дедалі гіршає. Дізнавшись, у чому причина загострення хвороби, яка може призвести до смерті, Кость і четверо його друзів вирушають у далеку мандрівку. Вони сподіваються знайти ліки, які допоможуть хворому. Дорогою на них чатують небезпеки, долаючи які, підлітки багато дізнаються одне про одного, про себе самих, про справжню дружбу і щирі любові. Чи вдасться їм повернутися з перемогою дізнаєтеся з цієї книжки.

Для читачів середнього та старшого шкільного віку.

Меньшов О. Я, Фокс та окупація. Щоденник херсонця : оповідання / О. Меньшов. – Київ : КМ-БУКС, 2023. – 256 с.

Це піврічний життєпис родини автора, та і міста загалом із дня, коли рашисти зайшли у Херсон. Показано, як за цих шість місяців змінилося життя містян під окупацією. На сторінках щоденника переплелися особисті думки автора, розповіді його рідних та знайомих, ставлення найрізноманітніших людей до «асвабадітелєй», екскурси в минуле міста, проза і поезія, плани і сумніви, смуток і радощі...

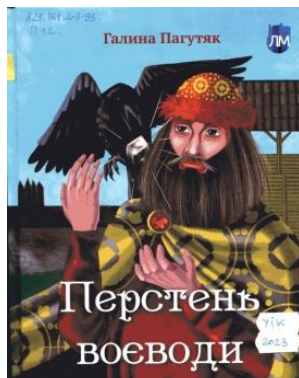
Вирвавшись із окупації і кривавих обіймів «нашого брата», Олександр Меньшов доєднався до лав ЗСУ, але 23 листопада 2023 року загинув, захищаючи Україну від російських окупантів...

Для читачів старшого шкільного віку.

Орищин С. Через терни – на волю : роман / С. Орищин. – Львів : Апріорі, 2023. – 312 с.

У романі реалістично зображено мученицьке існування (життям це аж ніяк не назвеш) невільників ГУЛАГу, здебільшого безпідставно заарештованих вихідців із заходу України. Ця книжка є ще одним правдивим свідченням жорстокості новітніх ординців та нелюдської політики більшовицької Росії, одвічної «тюрми народів».

Для читачів старшого шкільного віку.

Пагутяк Г. Перстень воєводи : повість / Г. Пагутяк ; худож. С.–А.Мазур. – Львів : Літ. та мистецтво, 2023. – 48 с. : іл.

У часи Київської Русі, в давньому Плісненську сталася дивовижна подія – сам воєвода потрапив у залежність від казкових істот. Вони зажадали, щоб він привів до них свого сина-спадкоємця, але... сина у нього не було. Добре розмисливши він знайшов вихід із скрутного становища – знайти хлопчину-сироту, взяти його в прийми та оголосити своїм сином. Що й зробив, а що було далі дізнаєтесь із повісті.

Для читачів середнього шкільного віку.

Подобна Є. Її війна : 25 історій про сміливість, силу і любов / Є. Подобна ; худ. Т. Копитова. – Харків : Віват, 2023. – 288 с. – (Історія та політика).

У цій книжці звучать голоси двадцяти п'яти жінок: військових, медиків, волонтерок, переселенок, журналісток. Жінок, які пройшли полон, або які чекають із полону найрідніших, які зазнали непоправних втрат на цій війні, але мають стільки сили й любові, що діляться ними з

іншими. У цих історіях багато болю: обстрілів, підвалів, ран, вибухів, смерті, але так само в них багато світла: вдячності, віри, доброти, любові, та, головного – надії.

Для читачів старшого шкільного віку.

Подобна Є. Форпост Охтирка / Є. Подобна. – Харків : Орбіта, 2023. – 224 с.

Ця книга – мозаїка історій про оборону міста Охтирка, бої за яке тривали близько місяця. Втративши надію захопити його, росіяни почали нещадно обстрілювати та бомбардувати місто. Але Охтирка відчайдушно захищалась і жодного дня не була в окупації. Книга про тих, хто захищав, допомагав, рятував. Про тих, чиє життя відібрали російські окупанти протягом кінця лютого-березня 2022 року.

Для читачів старшого шкільного віку.

Положій Є. В. Фінальний епізод війни, що триває 400 років : роман / Є. В. Положій. – Харків : Віват, 2023. - 576 с. – (Художня література).

Широка війна, наче гігантська анаконда, наближається повільно й безшумно. Пастор-євангеліст, військовий капелан і багатодітний батько Григорій Мотуз як ніхто гостро відчуває її нудотний подих. Мало хто вірить, що росія наважиться напасти. Проте їхні ілюзії розлітаються тієї ж миті, коли перші російські снаряди і міни вбивають перших людей і за лічені дні місто Марії перетворюється на цвинтар. Насправді ця війна – між Світлом і Темрявою, між цивілізацією життя і цивілізацією смерті – триває значно довше, ніж 400 років. І настав час для фінального епізоду.

Для читачів старшого шкільного віку.

Прилуцький О. Скарби Скилура : повісті / О. Прилуцький ; худож. М. Анікіна. – Черкаси : Інтроліга TOP, 2023. – 456 с. : іл.

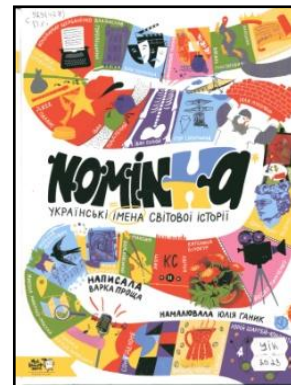

Юні читачі разом з героями-підлітками пригодницьких повістей «Таємниця старого фільварка» та «Золотий вершник» які увійшли до книги «Скарби Скилура» вирушають в мандри різними історичними епохами. Потрапляють у неймовірні пригоди в пошуках скарбів, боронять рідну землю, беруть участь у походах та переговорах з такими визначними історичними постатями, як: скіфський князь Скилур, Костянтин Острозький, Северин Наливайко, Богдан Хмельницький, Іван Виговський, Іван Мазепа та інші. Автор повістей

використав авантурні сюжети, що тримають інтригу і захоплюють вас, читачі, пізнати культуру та історію України.

Для читачів середнього шкільного віку.

Проца В. Nominka. Українські імена світової історії / В. Проца ; іл. Ю. Ганик. – Київ : Моя кн. полиця, 2023. – 156 с. : іл. – (Круті знання для пізнання).

Книга містить двадцять п'ять історій про відомих та мало відомих нам людей, які увійшли у світову історію. Вони були різними, але всі – українці! Можливо, ви не чули про них, але вони варті вашої уваги. Хтось із них був знаним філософом, письменником, мандрівником, хтось – малював дивовижні картини, винайшов революційний пристрій, отримав «Оскар», підкорив європейську сцену, а хтось – проектував чудові будівлі. «Nomina» з латини означає «імена», тож знаймо визначні імена наших земляків, котрих впізнають по всьому світу!

Для читачів середнього та старшого шкільного віку.

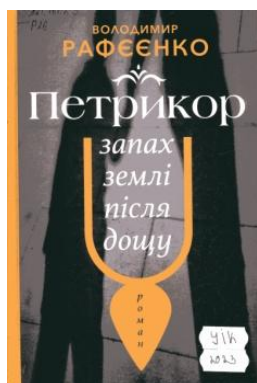
Пузік В. Три медалі в шухляді : вірші / В. Пузік ; фот. Ю. Костишин. – Харків : АССА, 2023. – 192 с. : іл., фот.

Валерій Пузік – український письменник, художник, режисер і журналіст. У січні 2015 року пішов добровольцем на фронт. Нині перебуває в лавах Збройних сил України. До видання увійшли вірші які були написані раніше, є й нові тексти 2023 року.

Для читачів старшого шкільного віку.

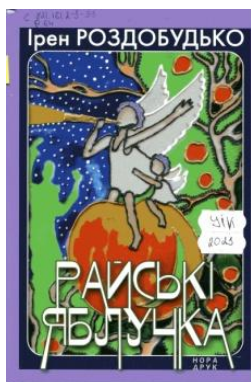
Рафєєнко В. В. Петрикор – запах землі після дощу : роман / В. В. Рафєєнко. – Львів : Вид-во Анетти Антоненко, 2023. – 224 с.

Роман «Петрикор – запах землі після дощу» проговорює й реалізує у слові травми, які залишає в нас полум'я війни. Але варто перенести цей біль у простір міжлюдського існування – і відкривається можливість лікування душі, відновлення надії на майбутнє, віднаходження світла, яке здатний подарувати нам тільки Інший, своєю добротою, своїм баченням нашої долі, своєю любов'ю. Твір Володимира Рафєєнка допомагає вивести персонажів із глухого кута особистих обставин на рівень певного, хоч іноді занадто абсурдного й карнавального, але, все ж таки, абсолютно дієвого перетворення гострого болю на світло для того Іншого, який поряд із тобою.

Для читачів старшого шкільного віку.

Роздобудько І. В. Райські яблучка : зб. оповідань / І. В. Роздобудько. – Київ : Нора-Друк, 2023. – 176 с.

Книга складається з трьох частин. Перша частина збірки – це «щоденник» перших десяти днів облоги Києва, які перевернули свідомість мирних мешканців, котрі опинилися в ситуації повномасштабного нападу. Друга частина збірки розповідає про ментальність і побут

мешканців Донеччини. Сама авторка народилася й виросла в Донецьку. Його «топографія» тісно пов'язана зі спогадами дитинства і юності письменниці. Третя частина складається з новел, написаних у 2014-2017 роках, коли пересічні громадяни ставали героями «видимого і невидимого фронту», а показові «герої» – зрадниками.

Для читачів старшого шкільного віку

Сердюк М. Шептицький для дітей / М. Сердюк ; худож. М. Смеречинська. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. – 80 с. : іл.

Чи знали ви, що Андрей Шептицький дуже любив коней і був єдиним митрополитом, якого можна було зустріти верхи? А що його «справжнє» ім'я, тобто те, яке йому дали при народженні, – Роман? Або те, що за освітою він юрист? Це лише незначна частинка цікавих фактів, які ви знайдете у біографічній повісті, яку написала Марія Сердюк та проілюструвала Марічка Смеречинська.

Ви дізнаєтеся, як жив і працював граф, меценат, інтелектуал, підприємець, митрополит і провідник Української Греко-Католицької Церкви, та прочитаєте поради для життя і правила ведення успішного бізнесу від Андрея Шептицького.

Для читачів молодшого та середнього шкільного віку.

Синиця Д. Сяйво Воркути : повість / Д. Синиця. – Київ : Ротарчук Іван Сергійович, 2023. – 272 с.

Ця повість розповідає про події у воркутинському таборі-каторзі примусового ув'язнення (Воркутлаг) з 29 грудня 1952 року до 6 березня 1953 року. Змальовуються 68 днів життя головного героя, політичного в'язня, який пішов на протистояння із системою тиранії, не маючи жодного шансу на виживання. Ці дні у воркутинському таборі змінили не тільки життя всіх персонажів, а й вплинули на шлях розвитку багатьох народів, що населяли

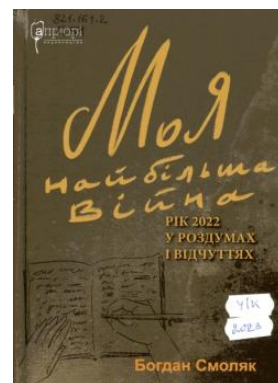
Радянський Союз. Повість написана в жанрі, який автор назвав новели-хроніки власної уяви.

Для читачів старшого шкільного віку.

Смоляк Б. Моя найбільша війна. Рік 2022 у роздумах і відчуттях / Б. Смоляк. – Львів : Априорі, 2023. – 288 с.

Книга містить документальні, есеїстичні й художні записи, що передають цивільне авторове пережиття воєнного 2022 року.

Для читачів старшого шкільного віку.

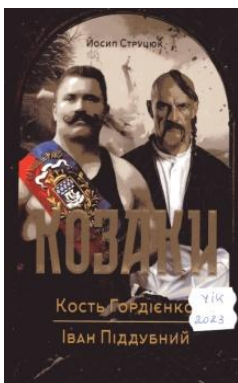
Стефак М. П. Ключ Горгона : фантаст. повість / М. П. Стефак, худож. : М.Ю. Савко. – Тернопіль : Навч. книга–Богдан, 2023. – 248 с. : іл.

Бути підлітком – непросто, особливо, коли ти «непростий» підліток із Чарлісу. І особливо тоді, коли опиняєшся у круговерті подій і від тебе вимагають дрібниці – врятувати світ від Прадавнього зла – велетенського Змія Горгона. Хіба це до снаги дванадцятирічному хлопчиську та ще й, на відміну від інших «непростих», позбавленому будь-яких магічних здібностей?

Для читачів молодшого та середнього шкільного віку.

Струцюк Й. Козаки. Кость Гордієнко. Іван Піддубний : істор. повісті / Й. Струцюк. – Київ : Український пріоритет, 2023. – 336 с.

У новій книзі письменник, на підставі усіх доступних йому друківаних документів та історичної літератури, описує легендарні постаті двох славетних українців – Костя Гордієнка, якого 12 разів обирало кошовим отаманом славне низове Запорозьке товариство, та Івана Піддубного – чемпіона чемпіонів – і його незвичайний життєпис. Що спільного може бути між героями повістей, якщо між ними

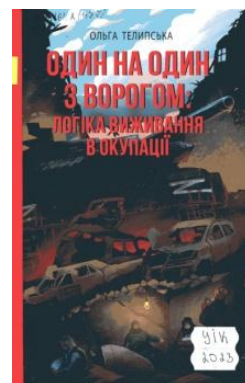
відстань у двісті років? Дізнаєтеся, прочитавши книгу.

Для читачів середнього та старшого шкільного віку.

Телипська О. Б. Один на один з ворогом : логіка виживання в окупації / О. Б. Телипська. – Харків : Орбіта, 2023. – 224 с.

Війна розділила родини по всій країні. В окупацію потрапили тисячі населених пунктів. Про тих, хто залишився по інший бік фронту, рідні нічого не знали місяцями. У пастці окупації багато тижнів люди були під обстрілами, без тепла, електрики, водопостачання, майже без їжі. Їх залякували, грабували, принижували, їм казали, що України вже немає. Дехто змирився, хтось шукав можливості евакуюватися. У цій книзі зібрані не героїчні історії. Це історії людей, які вірили в себе, в Україну, вижили й врятувалися.

Для читачів старшого шкільного віку.

Яценко П. Прес, чорнило, три гармати. Пригоди славетного мандрівного друкаря Івана Федоровича / П. Яценко ; худож. І. Угнівенко. – Київ : Портал, 2023. – 200 с. : іл.

Як Іван Федоров став Федоровичем? Відповідь знайдеться в цій художній повісті, заснованій на історичних джерелах. Оповідь про діяльність, мандри, успіхи й негаразди, батьківство й вибір ідентичності славетного друкаря розгортається на суспільно політичному та побутовому тлі українських

земель XVI століття. Яскравий авторський стиль і гумор допоможуть зануритися в кінематографічні пригоди разом із героями книжки. Для читачів старшого шкільного віку.

Укладач В. Є. Щербак

Редактор В. С. Тарасова

Відповідальна за випуск Т. А. Жайворонок